

đavo tuče svoju ženu

milorad milenković šum

(1)

Ima jedna velika njiva pored Tise. Orali je i kopali svi redom, al' niko tako ko Senčanski. U nju su svu svoju snagu, i svojih prošlih i bivših, sabili. Donosili i odnosili ručkove, pitu, slaninu onu sa šunkom, al' najčešće donosili gnojivo. Furtoni su tako radili. I traktor prvi razradivali na njenim lenijama, lagano, da ga ne satru. Umeli su tui danima da rade i da divane.

A tek ljubav kako su vodili! Još se o tome po selu priča u zgodnim prilikama i razonodi.

— Kad je Sveta prodo bika, ostali su samo rogovi!

(2)

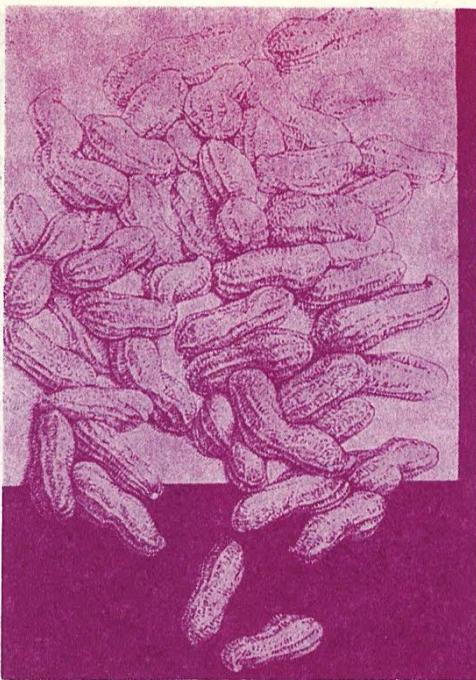
Bilo je već skoro leto. Prašina padala na oči, lice i ruke. Na vašarištu Sveta s dva šogora i pajtaša prodo bika. Bik se uzjoguno i hteo da ubode novog vlasnika, al' mu je u zadnjem momentu prišlo deda Lazar i nešto na uvo šaputao. Umri ga. Tako ode bik Sveti Senčanskog, iz sela M. kraj Tise, pravo na prvi red klanja. Onda su unuci deda-Lazara snabdeli pivom i poslali u selo prvim autobusom. A Sveta sa šogorima i pajtašima svrnuo u kafanu »Kod bele butine«, da utole glad i jaru s očiju skinu.

Muzika bila prava, ona staru vojvodansku. Dugo su jeli, pili i pevali: o životu, ljubavi, salasima i svemu pomalo. Na njihovom stolu bilo je mesa ko drva, salame, domaćih kobasicu i slanine od dve pole. Primitile to ženske i našle odnekud: jedre, jake i znatiželjne. Igrale su Hugo, pile i sedele u kruju Sveti Senčanskog: Ljubile lak život, a mrzele obaveze.

Kad je sunce izašlo iznad Mošorinskog brega, krenuli kućama. Na kanapu, pored bircuza, višio ženski veš. Šogori uzeli par gaća s čipkom i sakrili ih u velikim Svetinim džepovima. Od prodatog bika ostalo vrlo malo novaca, možda za još po jednu kafu i litar rakije, ili, kako su govorili njegovi pajtaši — ostali od bika samo rogovi.

Kad je Sveta stigao kući, u rane jutarnje sate, žena ga zapita za bika i novce, gde je svu noć bio i šta je radio. Zbunio se ovaj ko daće pred učiteljicom, pa počeo da muca, žalio se na nazeb i znoj, zavuko ruku u levi džep da izvuče maramicu, al' izvukao gaćice i brzo ih vratio, onda ruku zavuko u desni džep, izvukao druge svilene gaćice i počeo da briše čelo i lice. Ženi nije trebalo mnogo vremena da zapazi ovaj važan detalj; promenila se u licu i raširila oči kao krava Belka, stisla zube i počela da škljoca.

Sveta rekao da mu je zlo od pića i izleteo u avlju. Od muke i strave nastavio da se znoji. Osetio rezak bol u predelu donjeg stomaka i na osetljivom organu. Zaželeo da

se isprazni i izbaci silno pivo i drugo piće. Tom prilikom primetio da je povređen i u strahu počeo da se zagleda.

I Svetina žena primetila da opasnost odnekud vreba, pošla za mužem i videla sve zlo.

— Kako da mi povredi alat ta benasta šuša, čudio se Sveta i stiskao zube! I gde naučiše tako da ljube te bedevije i čavke, a lovu znaju da uzmu ko da su odrasle u banci — stenjao i krio sramotu od sveta. Međutim, od žene da sakrije nije mogao. Srećom, imao je ženu taj Sveta Senčanski ko pamuk meku. Donela mleka, kreme i čitavu malu apoteku da ga izleči. Ono jest da je pričala za ovama i komšinicama što se dogodilo njenom čoveku, al' ne da se jada i kuka, nego zbog saveta i efikasnijeg leka. A kad su joj ove zamerile što ga još i leči. rekla: — Ne bi ja, sejo, da mi on ne treba!

A Sveta danima razmišlja kako to baš nju mu da se desi i da ga strevi, pa zaključio: ta blesa mora da je na onoj stvari imala stipse i drugih specija da mlađi i bolje izgleda! Da je znao, nikada se u tu vurdur ne bi zagledo... ni ovaj belaj ne bi doživeo... ni neprilike koje same po sebi dolaze...

(3)

Kukuruz stigo za drugo kopanje. Za paore posla do mile volje. Ne možeš ih videti više ni nedeljom na ulici kako karte tuku, prave razne zafrkancije ili vode pametne divane. Samo uveče u seoskim birtijama, ili čardama, sedi poneki mlađi i jači paor da popije i čuje da l' ima nekih novosti u selu: čija je krava otelila najbolje tele, žena rodila dete, da l' je ko umro il' strado...

Ne prode ni nedelju dana, a Sveta Senčanski posta glavni u ovim pričama uz čašicu. Kažu, mnogo nadrilo: uhvatila ga žena na njivi pa ne pušta... ispašta grehe što je napravio »Kod bele butine«. Prvo ga dobro zalečila naročitim specijama i hajdučkom travom, koju je odnekud s brega dobio deda Lazar, a onda rekla: — E, moj dlikuš, muškarčino i pastuvu, da vidim šta znaš, umes i možeš, pokaži se pred rođenom ženom!

Vrsta duga ko lenija, al' za dan sedam vrsta može se isterati... Pet puta je Svetu Senčanskog žena namamilu na kraju vrste, nije dala oko da otvori, ni da jede sve dok nije susto i pobenavio. Na kraju je pristo da ženi glasno prizna i da se zakune: — Otpala mi ova moja rabota ako ikad budem više tude žene i bedevije pamprčio. I ova moja mi je mlog i dosta za cela život.

Ko zna kako bi bilo na kraju sa Svetom Senčanskim iz sela M. da iznenada nisu našli oblaci, da nisu zapucali gromovi. Sunce

je peklo i padala jaka kiša s ponekom ledenicom. Sveta i njegova žena su pohitili pod präkolicu traktora, gde Sveta, gledajući u nebo, glasno izreče svoje razmišljanje: — Eno, pogledaj gore na nebo, vrabice moja, odande pada kiša i led, to Đavo ponovo tuče svoju ženu, a ona vrišti i plače nezadovoljna. Ja sam tebe dobro ispanprčio, a ti opet nezadovoljna! Ostaje mi jedino da i ja postanem Đavo pa da te ošajdarim dobro po tim tvojim debelim guzovima, ovom mojom ručerdom k' olopatom...

Posle ovih ozbiljnih reči svog muža, žena se uozbilji, te krenuše kući baš u vreme dok je sunce padalo s one strane Fruške gore. Vozio Sveta svoj traktor, »rusa«, laganu prema selu, i razmišlja o životu: još malo pa će i pšenica da se skida i bostan će morati da prodaje u Zenici, Zagrebu, Zadru, Zrenjaninu, a i Novom Sadu..., a kada se novaca nafatira, kupiće kozu i jarcu, je l' i na jarcu može da zaradi, svaki put kad ga pripustiš, deset iljadarki uzmëš, a rišta ne radiš... taman za trošak da popije pivu ili, ako ne godi, »tut—gut«. A da znaće da taj »tut—gut« i nije tako loše piće, isto je kao pivo, a ne može da opije, ima i vitamina i minerala raznih, što je dobro za zdravlje i snagu, a snage nikad dosta za paora: orati, kopati, raniti stoku i ženu što bolje i češće zadovoljavati, ako očeš da ti bude dobra domaćica i kuvarica.

(4)

Usred leta godine osamdesete dvadesetog veka, ženu Svetu Senčanskog spopala neka muka od utrobe: dobi jak appetit, za kiselim hranom volju, a čim bi nešto pojela, teralo je na povraćanje, izostade i mesečnica. Međutim, kao žena koja je već dva sina rodila, doseti se šta je snašlo. Razmišljala o kćeri i rekla čoveku, a ovaj samo kratko kazio: — Šta ja marim, na tebi je da odlučiš. Međutim, zbog velike dece odlučila da pobaci: prvo je pila neke čajeve, onda trljala sama donji trbuš, sedela nad vrelom parom... al' ono se zakačilo pa neće napolje.

Kod lekara da ide, bilo je sramota. Postala nevoljna i nevesela. Onda odlučila još neke »vežbe« da izvede: pela se na čardak i odatle skakala, posle je i sa slame skakala — ali ništa nije pomoglo: mesečnice nema, a njoj posle svakog obroka muka. Odlučila teret da diže iznad glave, dohvati veliki kamen iža kuće pa džalz da ga i spušta dok nije sustala. Ukrzo je zabolio stomak: radovala se. Međutim, ništa... Bila jako ljuta na sebe i Svetu, na onu stvar i život uopšte. Čak se i na tavan pela i silazila više puta na dan. Sveti govorila da joj više za života ne treba i da joj ne prilazi! Skakala s praga udalj kao sportista, ogledala se i zagledala pred ogledalom sasvim naga. Dugo razmišljala i odlučila da ode kod baba — Velinke, da je ova očisti i tako skinie sve brige s vrata. Kad je tamo pošla, o neponu slučaju su sve komšinice znale, sokoile je i držale stravu u stisnutim šakama.

Nakon ovih patnji i muka, Sveti žena nije dala da joj pride, plakala i govorila mu grube reči. Ponašala se kao dete kojem su ukrali dragu igračku, iznenada i zauvek.

Kad je prošlo dosta vremena, pred samu jesen, Svetu ženu ponovo zvala kod sebe. Ovaj brao kukuruz, orao duboko oranje, sejo pšenicu, tarupo, te za ženine prohte nje imo vremeno i govorio joj:

— Pusti me, ženo, da radim, nemam ja vremena za to, nek te pamprči ko oče i ko neće, ako može, imam ja pametnija posla od toga zafrkavanja i zajebancije!

Tako su prošle i rana i kasna jesen, kad u porodicu Sveti Senčanskog iz sela M. pridiše svinjokolj. Jela se kožura i pilo vino do same zore, a onda je Svetu ponovo žena namamilu u letnjoj kulinji, gde su topili čvarke i sekli slaninu od dve pole za dimljenje.

Deda Lazar je cele te jeseni skupljo lekovito bilje po bregu, hajdučku travu najčešće, je l' zlu ne trebal, žene uvek treba lečiti il' snagom, il' čajevima, il' životom, koji tako brzo prođe da se učini ko veliki, lep ili ružan san.